

S E M I N A R I U M

1996

ŠTÚDIO ZÁŽITKU BRATISLAVA
PRÁZDNINOVÁ ŠKOLA LIPNICE
INICIATIVA RODIČŮ ZA PLNOU INTEGRACI

VÝCHOVA ZÁŽITKEM
A INTEGRACE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH DĚTÍ
S E M I N A R I U M

závěrečná zpráva, 1996

*Všichni mluví o počasí
a nikdo s tím nic nedělá
Mark Twain*

Ve vztahu naší společnosti k postiženým není potřeba bourat pouze fyzické bariéry. Neméně důležité je bourat i bariéry psychické, mezilidské. Bourání je však už jen terapie, ta je vždy málo účinná. Nejlépe bude, pokud se naučíme ty bariéry vůbec nestavět, tedy prevence. Toto můžeme uplatnit pouze u dětí, zatím čistých, připravených od nás dospělých přijímat způsob, jak v tomto světě žít. Z velké části jsou děti ovlivňovány svou školou, svými učiteli. Učitelé jsou svým povoláním lidé, kteří se dotýkají budoucnosti naší společnosti. První je potřeba zbourat bariéry v učitelích. Přístupů je a může být hodně. Jsme přesvědčeni, že vhodně zvolená metodika zážitku a výchovy v přírodě je může významně doplnit.

Proto SEMINARIUM.

Atmosféra, Bahnění, básnění, bytí, Computery, Den, dílny, diskuse, divadlo, doteky, duše, Ekologie, euforie, Filosofie, Gag, Happening, hry, hudba, Chuť, Inspirace, intenzita, Jedinečnost, Kvalita, Lana, lidé, Miniškoly, mosty, Naslouchání, noc, Odvaha, orientace, ? a odpovědi, Pohoda, pohyb, poznání, přátelství, PŘEKVAPENÍ, psychohry, Radost, relaxace, rétorika, Sebedůvěra, setkání, smích, sociodrama, Tanec, tvořivost, Umění, úlety, únava, Voda, výzva, Woknous, eXperiment Y Zábava, ZÁŽITEK

Základní faktografie

Místo: Modra-Harmonia u Bratislavy

Doba: 24-31.5.1996

Zúčastnění: Celkem 40, účastníci: 27 (13 ČR a 14 SR), organizační tým 7, hosté 5. Z toho 12 vozičkářů (10 účastníků, 1 organizátor, 1 host), 2 sluchově postižení (95,100%)

Skladba účastníků: vychovatelé, studenti speciální pedagogiky, rehabilitace, fyzioterapie, rehabilitační sestra, učitelé, vedoucí dětského oddílu, osobní asistenti a úředník ze školského úřadu.

Cíle SEMINARIA:

Seminarium se obrací k pedagogům a výchovným pracovníkům a za cíl si klade dát motivaci a inspiraci těm, kteří již pracují s dětskými integrovanými skupinami a těm, kteří ještě zatím jen o integraci přemýšlejí dát silný impuls k přetvoření svých dětských skupin v integrované.

Seminarium je chápáno jako střípek k mozaice integračních přístupů ve společnosti, kterých je v poslední době velké množství. Za vzor si bere úspěšný kurs MOSTY Prázdninové školy Lipnice pro vozičkáře a jejich zdravé vrstevníky a modifikuje jej tak, aby účastníci dostali také velké množství informací prostřednictvím besed s hosty (legislativa, zkušenosti atd.).

Seminarium je i platformou k presentaci představ účastníků o další podobě takto koncipovaného semináře, aby čím dále lépe plnil svůj cíl.

Prostředky naplnění cílů:

Dramaturgie kursu byla vystavěna tak, aby poskytla účastníkům ...

- Zážitek z integrace
- Osobnostní rozvoj
- Poznání života postiženého
- Inspiraci pro práci s dětmi a mládeží (know-how výchovy v přírodě)
- Informace - hosté, diskuse

Zážitek z integrace: hlavním axiomem našich programů je vše spolu. Toto klade v metodice výchovy v přírodě na první pohled velmi těžké překážky. Tyto se však vždy dají společným úsilím překonat a tento proces je pro účastníky velmi hlubokým zážitkem. Proto je kurs postaven tak, že se ho účastní i postižení. V našem případě to bylo 11 vozičkářů (z toho 1 host) a 2 sluchově postižení. V tomto smyslu pak bylo důležité to, že i v organizačním týmu byla jedna dívka s postižením (vozičkářka).

Osobnostní rozvoj: Programy zaměřené na rozvoj osobnosti byly zařazeny do programu proto,

Zde na místě pod čarou nemohu nevyužít příležitosti publikovat některé části jedinečného dokumentu z kursu - zápisu a vzpomínek jedné dívky (dnes elévy v kursu), která pomáhala touto formou neslyšícímu Páju v orientaci. Takto máme téměř 30 stránkový materiál, dokumentující často slovo od slova průběh kursu. Začneme třeba od začátku:

První večer - přijeli jsme asi v 7 hodin večer a celou cestu jsme spíš každý sám přemýšleli, co nás čeká a nemáme. Uvítala nás docela dobře vypadající budova, stromy, zpěv ptáků, bublání potůčku a hlavně spousta lidí okolo. Myslím, že jsme si všichni oddechli při zjištění, že skupina poplávající u stolků na terase nepatří k nám. Po dlouhém přemýšlení nás E ubytovala každého jinam. U Páji to bylo pochopitelné a s Janou jsme se k sobě nakonec stejně dostali. A teď už to začíná být zajímavé. začíná program. Jaký asi bude? Těším se nebo spíš bojím? Ale teď už třeba, začínáme. Až na malé výjimky jsou už všichni chodící i cyklisti přítomni a sešli se na malém betonovém plácku nad chatou. Vojta, zřejmě hlava týmu, nás vítá svým příjemným hlasem. Jeho první slova: nejdeme tu sami. To je jiný spolek, jsou tu jen dnes.

Světlá: jdeme se seznámat. Každý řekne své jméno a k tomu přívlastek od téhož písmene a ukáže, co nejraději dělá. Ty musíš zopakovat co říkal a dělat jen před tebou ... Tak například Kobiřková Kuba ráda cestuje. Dá to trochu přemýšlení, než každý najde vhodný, nebo vůbec nějaký přívlastek ke svému jménu či přezdívkě a Kuba (pozor, TA Kuba) hned na místě zhotovuje jmenovky, abychom se jim nepoleptli hned na samém začátku.

A tady vlastně začíná vznikat onen důležitý dokument, díky kterému teď máte před očima vzpomínky, hry, počty a spoustu zážitků nás všech. Původně jsem tyto řádky psala jen pro Páju, ale bylo by škoda, aby skončily někde na dně šuplíku mého psacího stolu a možná, že si s nimi rádi vzpomínáte.

aby si účastníci začali více věřit ve své vlastní síly a pomohlo jim to naplnit jejich případné odhodlání v přetvoření své dětské skupiny v integrovanou.

Poznání života postiženého: posadit se na vozík, zkusit si na něm přejet několik bariér, vykonat několik základních lidských potřeb, popř. zavázat si oči, či na chvíli neslyšet ... to jsou momenty, které přehodnocují naše žebříčky životních hodnot. Tyto aspekty reflektujeme především v *Autoškole* a jsou součástí i mnoha dalších her. Na kursu je k dispozici několik náhradních vozíků, které se v jeho průběhu stávají v mnoha chvílích součástí účastníků.

Inspirace pro práci s dětmi a mládeží (Prázdninový know-how): všechny programy jsou inspirovány pro práci jak se zdravými dětmi, tak s integrovanými skupinami. Na kursu je předložena literatura z oblasti výchovy a vzdělání (klasické Portálovky, mnohé herní encyklopedie, a to i ze zahraničí). Hlavní je ale vědomí možné adaptability téměř *všech* možných her pro integrované skupiny.

Informace - hosté, diskuse: velmi důležitá část programu. Na kursu byli 4 hosté (plánovali jsme víc), kteří se snažili poskytnout informace o legislativě, možnostech, informacích dále své zkušenosti, své odborné znalosti atd. Velmi se osvědčila závěrečná beseda s doc. PhDr. Annou Hogenovou, CSc, která udělala za kursem nádhernou tečku v podobě malého filosofického zamyšlení.

Tým

Vojta Svoboda
Lucka Vondráková
Světla Horáková
Evka Reitmayerová
Kuba Jakubíčková
Hanzi Mareček
Dalibor Nemo Naar

Středisko:

První charakteristika: ani náznak bezbariérovosti, nevhodný přístup na záchod a do umyváren. Dvě patra .. při velkém počtu cyklistů se ztrácí přirozená integrace získaná společným sdílením pokojů. Objekt pro padesát lidí.

Pro budoucnost nelze použít jako bezbariérový objekt. Leda, že by byl záměr, že integrace lze dělat kdekoli...*velmi tenký led*. Nakonec vše vyřešila jakási osobní asistence, kde nám velmi vydatně pomohly jak dívky studující rehabilitaci apod., tak i samotní "neprofesionální" účastníci. S odstupem se dá říci, že barierový objekt může k integraci dost podstatně přispět.

(původně byl získán příslib od provozovatele, že objekt bude bezbariérový)

Finanční pomoc:

Slovenská kancelář Open Society Fund
konto Bariéry
MŠMT

ZELENÁ KARTA

Kdo to je ? To je asi ředitel, má sekretářku a tužky bez hrotu.

Přišel do cizí země (zamlčuj nám do jaké) a abys získal zelenou kartu, musíš se nejdřív oženit. Vyber si partnera a vyptej se ho na co nejvíc věcí a podrobností, abys prošel testem. Tady na zdi jsou otázky, které musíš umět zodpovědět. máš na to 5 min.

Jsou povolena i nesmíšená manželství, když to jinak nepůjde. Dokumentace z dalšího průběhu hry neexistuje, protože Pája se vydal hledat svou budoucí ženu a našel Pavle.

Bohužel se tedy nezachovaly žerty úředníka imigračního úřadu (Nemo). Po hře se místo o svatební noci hovořilo o nebezpečí vycházení v nočních hodinách - je tady zly

Zdravotní zpráva:

První den kursu nám přijela zdravotní sestřička, která měla zdravotní stránku kursu na starosti. Nic vážného se nestalo. Za zmínku stojí jediná událost: při Ekosystémech nám ošklivě přepadla do mělkého bazénu jedna cyklistka (Mája). Chodák v zápalu hry přehlédl patník a "vysypal" ji do bazénu. Přes zdánlivě hrozný pád, dopadlo vše dobře a až na drobné odřeniny a přelomený mrtvý zub je podle sestřičky vše v pořádku a po umytí stihla ještě konec hry (účastnice).

Spolupracující organizace:

Nadace Eva .. tranzit

Ústav Mokrohájská .. 2 tranzity

Středisko Energetik Harmónia Modra (07-492) 2542

Hitace

Program	Průměr	Odchylka
Ruce a hlína	4,80	0,34
Kokosy	4,79	0,33
Lana	4,75	0,42
p. Hogenova	4,71	0,42
Le Mans	4,60	0,51
Boyard	4,59	0,52
Dramatika	4,54	0,61
Masáže	4,52	0,58
Tv zprávy	4,52	0,54
Paridův soud	4,50	0,62
Video JÚ	4,48	0,58
Tančírna	4,46	0,72
Nexus	4,36	0,61
Klipy	4,35	0,61
Autoškola	4,35	0,51
Relaxace	4,32	0,50
Čarodějka	4,29	0,66
Hry bez hranic	4,28	0,69
Výtvarno	4,25	0,56
Obrázky ColorMáz	4,25	0,56
Safari	4,20	0,70
?? Předposlední hitace??	4,18	0,68
Beseda o postiž.	4,17	0,43
Golf	4,12	0,52
Paralymp	4,08	0,69
Ekosystémy	4,08	0,61
Dědecci a Babičky	4,08	0,50
Beseda III	3,74	0,58
Zelená karta	3,68	0,61
Servis	3,65	0,60
PŠL a SZ	3,64	0,61
And. And	3,63	0,53
Beseda I	3,44	0,61
Beseda II	3,25	0,92

AUTOŠKOLA

A pak nastala ta pravá legrace ale pro chodáky tvrdá práce. Dostali jsme jako učitele všechny cyklisty a autoškola mohla začít. Čekaly na nás nelehké úkoly: jízda na vozíku, slalom, jízda po zadních kolech, lezení z vozíku dolů na zem a zase zpět, vyjet drobný schůdek, manipulace s člověkem na vozíku - zkrátka dobře jsme se rádně zapotili.

Seminarium' 96

Den	Ráno 7 ³⁰	S&S 8 ⁰⁰ 9 ⁰⁰	Dopoledne I	Dopoledne II 12 ³⁰	O+ 14 ⁰⁰	Odpoledne I	Odpoledne II 18 ³⁰	V+ 19 ³⁰	Večer 23 ⁰⁰
Pá 24.5	Andělská anděla Očekávání a obavy Green Card								
So 25.5			Dobrý den	Servis	Autoškola	Boyárd		Hry bez hranic	
Ne 26.5			Servis	Výtvarno		Ekosystémy		Němá Dramatika	
Po 27.5	Le Mans		Relax & Masáže		Servis	Color Máz	Paralympiáda / video	Diskuse	Safari
Út 28.5			Servis	Ruce & hlína		PŠL	Babičky a dědečci	Diskuse / hosté / video	Tančírna
St 29.5			diskuse	Lana a paletky		Lana		Videoklipy	
Čt 30.5			Dobrý den		Golfk	Video / USA	Kokosy	Pí Hogenová	Čarodějka
Pá 31.5			Servis	Odjezd					

Kurs

Na začátek si pro zajímavost dovolím citovat z jakéhosi "lodního deníku", který jsem si v průběhu kursu psal a který autenticky dokumentuje jak se kurs vyvíjel.

Lodní deník SEMINARIUM:

Jedeme do přístaviště, kde čeká naše loď. Meditujeme, jak to všechno vzniklo, vzpomínáme na první impulsy, které nás vedou do oněch neznámých vod. Tenkrát to vypadalo docela nevině. Nyní máme sevřené žaludky a týden pořádně nespíme.

První den dopoledne:

Velmi krutá bouře. Naše „bezbariérové“ středisko se neukazuje až tak bezbariérovým a vynáší naši loď do krutých problémů. Na lodi jsou dva pasažéři, kteří přilévají olej do ohně. Situace se jeví dost beznadějně, vyvolává velmi depresivní komentáře. Pokud se z této bouře dostaneme, bude to hodně skvělý kurs; pokud ne, bude to hodně špatný kurs. Sešlo se nám 10 cyklistů a to i těžce postižení (počítali jsme 5 paraplegiků). Velké problémy s bezbariérovostí. Jsme hozeni do vody .. normálně bychom si na něco podobného netroufli (kombinovaná postižení v širokém věkovém rozpětí) Tož plavme.

Pevně věřím, že s týmem zkormidlujeme do klidných vod. Máme na to? A dokážeme to? Rýsuje se Challenge .. uděláme ty účastníky, sdoláme ten kurs? Tým považuji za dost špičkový.

Neděle odpoledne: jsme v klidných vodách a kurs má dobrý směr. Jeden z bagrů začíná být brán s rezervou a druhý je v pohodě a rozumný. Vnímám klasický kurs. Účastníci se nechají vyhecovat do bezvadné atmosféry a bagr bagrovitý přes rozhodnutí neúčastnit se Boyardu se v půli hry přidal a hru dokončil a tím překvapil mile tým. V dnešním servise se od něj dozvídáme, že školské osnovy tu jsou už od Marie Terezie a není potřeba nic měnit. Toto vzbudilo celkové zděšení.

Nutno čestně přiznat, že v závěru Boyardu byla provedena účastníkům velká lumpárna (v těsném konci změna hesla k pokladu). Snad v zájmu atmosféry bude prominuto.

Seminarium jsou bezesporu druhé MOSTY. Tímto se nám podařilo naplnit rozdělení kursu a zasáhnouti více lidí .. bohužel pouze s jedním šéfem a polovičkou týmu MOSTY 95. Nuž necht', přece jen další střípek. Máme pocit, že to má smysl a jinak to asi nevznikne.

Neděle vůbec dopadla skvěle: ráno výtvarno odpoledne ekosystémy a večer naprosto skvělá dramatika Lucky a Nema (úplně nemá varianta pro naše sluchově postižené ... velmi zajímavý rozměr) .. Znovu - mám dobrý tým.

Pondělí večer (jede Parid) - Dneska jsme konečně udělali po prvním odložení Le Mans - zafungovalo. Večer jsme sjeli televizní noviny (záběry z Le Mans) - úspěch. Toto působilo jako skvělý katalyzátor do Parida, který se zase skutečně povedl.

Nenajedeme někde na šutr? Večer přijíždí Muchacha a Tomáš Janeček. Večerní briefing velmi složitý: jeden úspěch a jeden neúspěch. Zkusíme slaňování vozíků a nemohu prosadit prozrazení vize seminaria účastníkům.

Středa ráno. Včera jsem přemýšlel, že se už nějak dlouho pohybujeme v klidných vodách. Ani klidný stav není normální. Nyní mohu "s potěšením" konstatovat, že se nám včera zase zabýskalo. Přesunovali jsme tančírnu a byli jsme nuceni improvizovat. Celé to vyvrcholilo když jsem pustil současně do 60 let a to je pro tuto hru neodpuštělné. Vyměňovat styl uprostřed reje je skvostným zážitkem. Jinak přemýšlím, jak vše vnímají pasažéři. Uvidíme. Včera ráno se nám snad poprvé moc pěkně otevřeli při servisu. Byly ruce a komunikativní hlína, která také zabrala. Odpoledne bylo ve formě besedy o PŠL a pak beseda s hosty. Účastníci jsou nenaplnění, začínají tušit o co jde. V tuhle chvíli to vypadá, že zprvu plánovaná lanovka pro opravdu všechny padá a dnes se budeme muset prát s různými zážitky pro chodáky a cyklisty. V dál se opět blýská.

Čtvrtek ráno. Bomba. Bouři jsme propluli aniž bychom to pocítili a navíc jsme využili jejího řádění k nabrání velmi silného větru do plachet. Nevinný start do dne v podobě besedy s hosty - bohužel musíme končit v nejlepším. Vždy dlouho trvá, než se s účastníky dostaneme do konstruktivní debaty a jsme nuceni končit. Opět neúplné naplnění. Pak lana - několik nízkých jedno vysoké. Pro cyklisty nataženo jednoduché slaňování. Vypadá to, že na vysoké lano si troufne max. třetina cyklistů. VŠICHNI, opravdu všichni tam byli. Neuvěřitelný happening po té, kdy jsme dostali do vzduchu k ptákům i naprosto beznadějný případ, který jsme nemohli dostat ani do sedáku. Kolektivní muck vygradoval atmosféru do obrovské euforie. Vše představuje obrovský impuls k uvedení celého spektra lan pro cyklisty. Vůbec nemluví o tom,

Servisy byly náročné: (např. Hry bez hranic atd.).....Mluvíme o večeru, jestli to bylo lograční./ Šárka tvrdí, že to bylo moc brzo, bylo by to lepší až ke konci./ Lucka - potom už vzniká úplně jiné a zavazující vztahy./ K autoškole - Miro - mluví, jak už lidi jezdit, chtělo by to vozíčkodrom, bezpečný. Proč se vlastně chodící uči jezdit na vozíku? Ptal se jich včera, kde využijí./ I na berlich se člověk musí naučit chodit, trvá dlouho, než se sžijeme s pomůckou./ Po dlouhé době jsem měla naplněný den něčím zajímavým, už se mi to dlouho nestalo./ se mi Boyard, zapomněli jsme na věk, všichni spolupracovali./ Dana - k autoškole- zdraví chtějí pomáhat, ale nevědí jak a někdy spíš uškodí. Mělo by se ukázat, za co se může vozík aby se nerozobral(tramvaj)./ Šárka -já jim to vždycky před nastupováním stačím vysvětlit./ Iva - nalepit na vozík samolepky, kde se má chytat. / pro Páju: v kuchyni klapou maso, a budou řízky)

Můžeme si vymyslet i další disciplíny do autoškoly, důležitá manipulace s vozíčkáři. / Vojta - program se bude rok od roku zdokonalovat, a jednou bude dokonalý a přínosný. Zvládli bychom to včera o berlich? Casco - ano, ale teď bych byl tak u 7 disciplín. / Lidi se chovají lépe k lidem na vozíku než o berlich. O berlich ujdete i kratší vzdálenost. / Na vozíku toho víc uděláme, máme volné ruce. Vozík nahání lidem strach, berle ne, ty nosí kde kdo. / S berlemi se setká i zdravý člověk, když si zlomí nohu a pak je odloží a je zas normální. / Boyard - některé úkoly jsme řešili společnými silami, pak bylo 5 min revue. Chcete říct, jestli jste si dodatečně neuvědomili, jaké to je jít sám nebo ve skupině? (pavučina, trafic jam, ambulanti uzel)/ Miro - ambulanti uzel - každý to pochopil jinak, poslechli jste ho, ale neví proč. Nešlo to. Prý neexistuje kolektivní spolupráce, ale jedno individuum se prosadí a ostatní se přizpůsobí./ Miloš - nesouhlasím, nezdá se mi to, šlo o vytvoření týmu a ne aby se prosadilo individuum./ Možná se vždy vytvoří dominantní člen, ale ostatní o jeho návrhu diskutují to kolektivní činnost

že na nízkých lanech se s naší pomocí prošli jak berličkáři, tak vozíci. Tyhle oči jsem ještě neviděl. Mám radost, že lana se stala oboustranným zážitkem jak pro tým s tahači lan, tak pro účastníky. Muchacho a Tomáši ... znovu díky. Malou skvrnku představuje nenalezení odvahy k vysokému lanu pouze jediného chodáka - sluchově postiženého. Tohle postižení je neuvěřitelně těžké. Je možné, že má i problémy s rovnovážným centrem a opravdu jí to nejde.

Jsem velmi rád, že se večer i přes naše vyčerpání vyřešilo i napětí v týmu a naakumulované problémy se krásně otevřeně vyřešili. Dostali jsme se do výborné nálady. Jdeme spát ve dvě. Miluji svůj tým.

Dnes je poslední den kursu. Začínáme velkým servisem ke dvěma dnům, pak videoshow a vernisáž. Odpoledne Kokosy a posezení s paní Hogenovou. Nakonec Čarodějnice.

Pátek ráno: Konec, včerejší den dozněl ve skvostné atmosféře Kokosů a povídání s paní Hogenovou bylo pro spoustu účastníků velmi inspirující .. Hledání Cesty. Na závěr krásná a mystická Čarodějka.

Průběh kursu:

Na začátku jsme probrali naše očekávání a obavy, ke kterým jsme se chtěli vrátit na konci.

Obavy a očekávání našich účastníků: (první den kursu)	
Očekávání	Obavy
skály vytržení z práce skvělí lidé nové skvělé zážitky získání inspirace a elánu že poznám o sobě něco, co ještě nevím čistý vzduch do plic otevřenost výměna názorů s tělesně postiženými programy, při kterých nám bude velmi veselo pěkné počasí že si dáme trošku do těla (čeho) že mě milující Miro naučí, jak odborně růst radost ze setkání s lidmi, kteří se sebou chtějí něco dělat a pomáhat někomu	nebudou skály jak to zvládneme s ubytováním (koupelny ..) jestli to zvládnou (ubytování) že přestane psát fix obtížné bude odhodlat se k otevřenosti že poznáme něco, co ještě o sobě nevíme komáři z utopení se z chrápání na izbe 2x z ubytování že nevyřčená očekávání nenaplníme že nám Vlasta věří že nepřežiju bez rukavic, které nemám že bude pršet že bude alkohol že nebude ani pivo

Středisko: (ne)bezbariérovost nám přinesla hned na začátek velké problémy. Vypadalo to velmi zle a hlavou leckomu asi prolétla myšlenka, zda lze zde kurs vůbec uskutečnit. Nakonec se středisko pro nás stalo předmětem, který nám přinesl semknutí a vzájemnou pomocí jsme se přes problémy přenesli. Což bylo vysoce hodnoceno na konci i samotnými účastníky. Lze spekulovat o tom, že by se kurs takového stylu měl vždycky konat na barierovém středisku, ale odvaha k takovému rozhodnutí se hledá velice těžce.

Dále se kurs odvíjí podle standartního schématu MOSTů (viz závěrečné zprávy 94,95 a 96). Hlavním tématem je překonání bariér mezi postiženými a "zdravými" prostřednictvím spousty společných zážitků - provozováním her a aktivit bez ohledu na zdravotní stav. Tedy *Autoškola, Hry bez hranic, Le Mans, orvávačky, icebreakery, výtvarné a dramaturgické dílny*.

Mezi tyto programy jsou prokládány diskuse s hosty. Jako téma jsme hostům předložili integrační témata tak, jak je sestavili samotní účastníci podle toho jak je oslovují. (s bodovým ohodnocením významu)

Nemo - tak abychom co nejdříve začali exkurzi studenti. Je to výzkumník, chcipla mu kuna, protože neměl bílé myši, protože ty neměli co jíst - zřejmě jeho nadřizená. Můžete chciplnout i vy, protože nebudete mít plat. Studenti mi pomůžou natchytat myši i kuny. Máte 14 dní lhůtu. Prý nám to vysvětlí Světlá, on má své práce dost.

- 24 Integrace dítěte s kombinovaným postižením v ZŠ
- 18 Problematika osobní asistence
- 17 Integrace postiženého na VŠ, SŠ, ZŠ
- 15 Malá informovanost široké veřejnosti o problémech postižení
 - 15 Doprava, přístup na úřady
 - 15 Zaměstnanost tělesně postižených
- 14 Debarierizace
- 13 Sportovní vyžití vozíčkářů v jednotl. městech
- 13 Sponzoring, finance
- 10 Učitelka se zkušenostmi z IŠ
- 10 Rodiče ZP - pasivita
- 10 Péče na škole o integrované dítě - asistence
- 10 Kontakt na tělesně postižené
- 8 Příprava dětského kolektivu na přijetí tělesně postiženého
- 8 Pořádání táborů
- 8 Rodič a dítě - vztah
- Psychologie dětí atd..

Dovolme si malou odbočku: Byla by věčná škoda, kdyby zapadly světlé momenty kursu. Zcela novým momentem kursu bylo pro nás nové postižení - sluchové. Rád bych citoval několik výroků dnes již eléva Páji.

- V závěrečném servise při reflektování očekávání a obav z prvního dne kursu se Pája ozývá, že to chrápání na pokoji nebylo až tak zlé.

- Čas od času, kdy poprosíte o zopakování nějaké věty od něj, očekávejte, že se vás bude ptát, jestli nejte hluchí

- z dopisu: "... někde jsem se doslechl, jestli mě sluch nešálí ..."

Dík, Pájo, bylo to moc prima mít tě na kursu.

Co se nepodařilo:

- rozhodně po kursu zazněla nespokojenost s hosty a s diskusemi (jejich formou) - co se týče hostů, problém byl spíše ve výběru a v jejich schopnostech zaujmout a plně předat své myšlenky. Zde ovšem výjimkou byla paní Hogenová, která si nás cele získala i velmi těžkým filosofickým tématem o našem postavení v životě.

Proč finanční problémy? (kurs byl poznamenán finančními problémy)

Myšlenka uspořádat kurs Seminarium se zrodila po uspořádání kursu MOSTY pro paraplegiky a jejich zdravé vrstevníky v létě 95 roku. Objevila se nutnost oslovit nějakým způsobem učitele a výchovné pracovníky, popř. studenty pedagogických a rehabilitačních institutů. Vize kursu se pomalu vyvíjela a měnila svůj obraz. Protože jsme nechtěli vytvořit pro absolvování finanční překážku v podobě vysokého účastnického poplatku, rozhodli jsme se požádat o finanční zajištění nadace. Na Open Society Fund nám bylo v rámci projektu ORBIS v únoru 1996 vyhověno a přislíbeno cca 159500 slovenských korun, což tvořilo asi 90% původního plánovaného rozpočtu. V dubnu začal tento kurs dostávat novou tvář a objevila se potřeba sehnat další prostředky. Pokusili jsme se požádat o dofinancování českou stranu nadace Open Society Fund, od které jsme dostali ústní příslib

Dovolte rozhovory se závodníky : Družstvo zeber, podle čeho máte pruhování? Estetika, už musím na trať. /Miro, družstvo zeber, cítí se na trati dobře, oddychuje./ Jaký název? Nevíte? Jo, Rychlá rota. Důvěřujete tlačiči? Ano. / Hodně nás čeká, já jezdím za Pájovy kšandy. Jakou část trati máte nejraději? Depo. / Další dvojice. Podíváme se na hlavní stoupání, jak to jede? Jede. Co psi? Už mlčí. / Do závodu sami skvostní lidé. Další závodnice - vydržíte ještě? Už jen hodinu. Chrástí rýže. / Vystřídala jste někoho? ANO. Další závodníci. Je to hrozný s tím mlčením, já se nemůžu předklonit. Vydávají podivné řvavé zvuky, Nemo jen píská do mikrofону, zní to jako myši. Bude poslední kolo, hop, hop, jedem. Nejvíce je tam slyšet tebe, heuréka. Účastníci dostávají plakety, hostesky.

pomoci v dofinancování některých položek. Bohužel došlo k nedorozumění. Kurs byl na Slovensku schválen pod jinou grantovou kategorií, než jsme na české straně předpokládali, že by bylo obvyklé, vzhledem k našim zkušenostem. Ovšem tato kategorie už nedovoluje dofinancování českých nákladů. Proto jsme snížili odměny (pro některé z organizačního týmu je tato práce hlavním zaměstnáním) a pokusili se hledat zdroje dofinancování jinde.

Finanční náročnost kursu spočívá v zajištění dopravy postižených účastníků na kurs a mimo jiné v cestovním našich hostů, kteří často museli přejíždět celou naši bývalou republiku aby se k nám dostali. Dále není jednoduché sehnat bezbariérové středisko a proto nelze vybírat z levného ubytování a museli jsme přistoupit na vyšší ceny.

Pro nás je v současné době rozhodující zkušenost onoho premiérového kursu a na ní se budeme snažit vybudovat přijatelnější verzi co se týče financí, délky trvání a data uspořádání, střediska atd.

Nakonec se finanční situace srovnala za dodatečné finanční pomoci konta Bariéry a MŠMT.

Otázky ke zpětnému hodnocení kursu:

- Myslíte si, že tato forma je vhodná k doplnění mozaiky integračního snažení ve společnosti?
- Co byste vzkázali budoucím účastníkům?
- Co Vám chybělo na kursu, čím by se dal zlepšit.
- Jaký termín a délka kursu by byla podle Vás nejvhodnější pro uspořádání tohoto kursu?
- Jací hosté by se měli na Seminariu objevit a na co by jste se jich nejradši zeptali.
- Napište prosím programy, které Vás z hlediska integrace nejvíce oslovily a naopak, které Vás neoslovily
- Napište nám prosím Vaše náměty k propagaci. Jak by se měla udělat jinak a případně konkrétní adresy kam posílat propagaci.
- Ovlivnil Vás nějak kurs?

Několik ohlasů: („cyklisty“ nazýváme vozičkáře, „chodáky“ zdravé účastníky)

Čím je tato forma vhodná k doplnění mozaiky integračního snažení ve společnosti?

Určitě, o integraci padlo veľa slov. Táto forma je dôležitá podľa mňa hlavne z dôvodu vzájomnej interakcie „postihutý“-zdravý.

Iveta Prieložná

Šokovalo mne, jak bezprostředně a rychle jsme se tu všichni sblížili, stali se týmem, začali pro sebe něco znamenat. Šokovalo mne, jak hluboko jsme dokázali nahlédnout sami do sebe a uvědomit si to. **NEPŘESTÁVEJTE V TOM, CO JSTE TÍMTO ZAPOČALI.**

Gábina Schwagerová

Pan učitel nám děkuje, známka? - až do konce roku nebude písemka. Dal výpověď, je teď fotograf, nebude muset vykládat o učitelce. Nejdůležitější co si odnesl ze školy je trochu taktu (v hudbě)

Vojta - dobrou a řevem motorů nerušenou noc, nebude Le Mans. / Nemůže být každý den? / Je nám líto. / Casco - v Bratislavě slyšel, že se tu zničila vozovka, jak tu jezdily rychlé stroje. / Vojta - tak dobře, ale ne ve 4 ale až v pět 5. / Zavřou ho na balkóně, aby je nevzbudil. / Vojta - když nastydnou, tak se vzbudím už ve 2. / Start tedy v 5, šel už bude mít ty dvě hodiny odkroužené a my pak dojedeme těch 20 kol.

A teď Vojtova slabost - Děti z Pyrea. Děláme šum moře - ššššššš, rackové - Nemo, Vojta.

Trochu jsme se rozmnožili. Mužača - kteří z vás? / Mazaná

Mužača, + malý korbíč - Tom - tvrdý nebo tvaroh, svaly dostal od Ježíška. / Venku je nebezpečno? (To kvůli těm přilbám) / Je trojka. Psi skáčou po hlavách. / Mužača bude lepší ty skály, které Tom nanosí - pro Šárku. / Vybalte něco, nápad. / Jdi do háje (bohužel nemám poněkt, kdo to řekl). Zeleně? Ten jo. Který? - Křesla. = Poslední kabriolet. Zpívá se tam: spadlých mostů, těch už bylo dost..... ve Vojtovi to asi vyvolalo nějakou asociaci. / Vojta - dneska jsou baré zvlášť pikantní - po Le Mans. / Vojta si je teď odvede - do stáje. / Připustíme je?

Kytka, stíny nad obzorem, Orosil si nohy v trávě. Nechceš si sednout tak, abys viděl do zpevněku?

Dostalo se mi inspirace pro přípravu třídního kolektivu pro přijetí tělesně postiženého.

Jitka Sláviková

Osobně mě ovlivnil ve smyslu rozšíření vlastní „amébky“ do neprobádaných vod. Ani ne tak v otázce fyzické jako psychické - odstranily se zbytky „bloků“, které jsem v sobě měla s ohledem k vozičkářům... Skutečně už necítím žádné napětí a rozdíl. Slovo integrace jsem pocítila naplno a asi nejdůležitější je, že už ani nechci říkat integrace, ale prostě „bytí spolu“.

Brázdová Vendula

Odnášim si veľa dobrých pocitov, ktoré budem rozširovať medzi svojimi spolupracovníkmi a okolím.

Gegušová Vlasta

Úplne iný svet, do ktorého som si netrúfala

Erika Mišovičová

Kurz sa mi celkovo páčil. Všetki bariéry boli odbúrané. Spoločnými silami sme ich prekonali. Nikdy som si nemyslela, že budu napríklad liezť po lanách.

Maja Janošťáková

Pro mě poznání zcela neomezených možností cyklistů. Pochopení, že není důvod o cokoli cyklisty připravovat, protože dokáží skutečně všechno.

Haasová Pavla

Každá prekážka se dá prekonať

Lachnit Miloš

Vhodnosť tejto formy vidím hlavne v tom soužití a prožití - to považuji za mnohem cenější, než jakékoli teoretizování. V tomto případě například myslím spousta „choďáků“ VÍ, že cyklisti jsou úplně obyčejní a normální lidi jako oni sami, ale myslím - a můžu soudit podle sebe - aspoň před Seminariem - že to tak úplně vnitřně NECÍTÍ. To se prostě musí člověku dostat pod kůži nějakým trvalejším působením.

Petra Jiroušková

... a dal istotu, že môže byť veľmi dobré priateľstvo medzi cyklistami a zdravými ľuďmi. Ktoré je pevnejšie ako hociktoré iné.

Erik Lorinčík

Iva - bylo to napsáno pro Páju - Věš, asi bych chtěla napsat o tom, jak to bylo nevýslovně krásný, ne jen tobě ale snad i pro sebe si to píšu. Snad když to bude na papíře, tak se mé nitro vyčistí a přestane mi to být tak líto. Věš, ten posíl, když jsem se s těma druhýma rukama setkala byl sice zvláštní, ale nebylo to až tak vyjimečné. Postupně jsme si byli blíž a blíž. Pak, když po nás Eva chtěla, aby se naše ruce začaly prát, vůbec se mi nechtělo, za nic na světě, něco tak hrubého k té druhé ruce, to prostě nešlo. Pak jsme se spolu o sebe starali a naše ruce pak dohromady vytvořily něco - je úplně jedno co, ale byly spolu. A pak nás někdo rozdělil. Věš, bylo to jako by ti vzali kamaráda, blízkého člověka a mně se vůbec nechtělo je pustit. Nežůstaly u mně, nemohly, nebo nechtěly, ale ve mně to zůstalo. Najednou se mi začaly sypat po tvářích slzy jak hrášky a nedalo se to udržet. Asi ani nechci vědět, či to byly ruce. To už by nebylo tak krásné.

Neodolal jsem a dávám ještě k dobru zápis od Ivy z filosofického zamyšlení paní Hogenové .. byl to jeden z vrcholů kursu:

Kurs je plný všech stránek, pestrost. Ještě jeden kámen do mozaiky - host - paní Hogenová z FTVS. Učí Lucii a Pavla. Oceňuji, v jakém tričku jste přijela. / To jsem si půjčila. / Vnoříme se do vod pro někoho odtahitých, plavba mořem věcí, to, co vás zajímá. Základní otázky ze věrejška - hodnotové žebříčky, závisí na nás, o čem budeme mluvit. 1) Autentický zážitek a jeho role v našem životě. Strašná kláda - teď jste bláznili a já teď na vás s filosofii. Existence = život ve 20 století je těžší než dřív, pro všechny lidi. (odpusťte mi, že trochu učím) Stejný - proč? Lidský život se vždy určuje z budoucnosti. Vysvětlení - bible - první dva lidé v ráji se měli fajn do doby, než Eva poslechla hada, Adam se nechal přemluvit, poznali, že existujeme v čase - v budoucnu je něco, co nás může děsit, na konci je naše smrt -> strach z budoucnosti, smrti se nemůžeme vyhnout. Objev času, v ráji jen hluboké prožívání přítomnosti => hra = v tu chvíli je to ráj, ale my jdeme dál do všedního života. Život se odvíjí v očekávání co přijde = ztráta ráje, člověk ztratil sféru posvátného, jsme jen profánní (na schodech před chrámem). My žijeme na zemi - to je horizontalita, ale chybí nám vertikálita - vztah k nebi. Budoucnost je pro nás důležitější než přítomnost - nemůžu prožívat přítomnost, bohužel je pro nás budoucnost důležitější. Současný podnikatel stále přemýšlí o smlouvách, zisku, přítomnost mu vůbec nepatří = odcizený život. On potřebuje občas ze života vyskočit = extáze, dělá to pomocí alkoholu, drog. Život je útekem od prožitku, touha vrátit se. My teď prožíváme dnešek, budoucnost nás teď nezajímá, ale přijde to zítra, pozití. Musíme najít sféru posvátného - kamarádi, příroda, vztah k člověku, který je již 2,5 tis. let mrtev (Platón) - tím, že čteme jeho knihy. Ženy to mají horší, nikdy si nepatří, rozvody, když odejdou děti - nemá pro co žít. Je nutné prožívat něco každý den - aspoň 5 minut, sám, nebo dialog s někým, s kým můžu otevřeně mluvit. EPIMÉLEA - (Patočka) dialog, vstoupit do dialogu, možná se vytvoří jiné hledisko a moje pravda bude potřena = riziko. Nesmíme si myslet, že ta naše pravda je nejlepší - to pak jsou dva monology a ne dialog. Dialog = otevírání, riziko, že mě ten druhý raní, důležitá je odvaha jít do dialogu - pro oba. Každý má v sobě 13. komnatu a schovává tam největší tajemství, hlavně sám před sebou. Někdo ji při dialogu možná otevře -> musíme do ní nahlédnout, máme pak vztek na toho člověka = existenciální nenávisť, a ten druhý neví proč, byli jsme moc upřímní. Péče o duši - musíme ji občas provětrat, nahlédnout do 13. komnaty. Když ne, střádáme v sobě pocit křivdy, ten roste a vyvine se z něj odporná vlastnost. Celá společnost se musí občas umýt zevnitř, není odvaha k otevřenosti. Platón - duše je jako spežení dvou koní. Jeden je černý - žádostivost, druhý je bílý - statečnost. Vozka je rozum. Naše duše se před vstupem do těla prohání v oblacích, v nejvyšším bodě je oheň = idea dobra (světlo = pravda, teplo = domov, symbol očistění). Když je vozka silný, koně uřídí a oni běží k ohni. Když je vozka slabý, koně si letí kam chtějí - dolů, duše není dobrá a spravedlivá. Když chceme pečovat o duši, nejsilnější musí být rozum. Dnes je nejsilnější žádostivost - nemá meze, z člověka se stává tyran. Rozum dává meze, přemýšlíme co je dobré a co špatné. Člověk musí být sám sebou, neřešit problémy podle někoho jiného. U Athén - Eleunzinská mystéria - byli zde zasvěcování mladí hoši, pro vládu, jen ti nejmoudřejší. Museli projít mystérii - skály, labyrint chodeb, terapeut kněz převzal chlapce, nemluvil s ním, odtáhl ho do labyrintu. Ten chlapec nevěděl, jestli se ještě někdy vrátí, prožil tam i měsíce, dostal se úplně na dno, hlubší než veškeré zoufalství. On nevěděl, jestli ho někdo odvede, dá mu jídlo a pití => základ autentického prožitku. Kdo si zapírá smrt, nemůže dobře žít. Musíme se se smrtí smířit. Chlapec prožil beznaděj, trapnost života, když terapeut uznal, že se už dotkl dna, odvedl ho v pravé poledne, odvalil kámen a na kluka padlo pálivé slunce, oslepilo ho. My jsme na rozhraní světla a tmy, bojíme se rozhodnout, zda světlo či tma, opičíme se. Rozhraní patří do života, je protivné, jsem v tom sama, ale bez toho to není možné. Ten kluk neviděl nic, pak uviděl a prozřel. Den je hodný, noc je divná, je žena. Den je slunce. Kosmos - každý den se znova rodí - Uranos (slunce) a Gája (země) musí být v harmonii. Každý z nás je malý kosmos, slunce i země, vzniká z nich harmonický život. Náš dnešní svět je jen země, proto je existence těžká, stále se bojíme, je to důsledek vyhnání z ráje. Apollón - sluneční bůh, bůh světla = pravda. Artemis - Gája = bohyně noci, bezradná a citů, nedá se vypočítat. V ženách převládá Gája, v mužích víc slunce. Proto se muž se ženou berou. Dříve byli Androgenové - dva lidé srostli zády k sobě, Zeus je rozfízl. Dnes hledáme lásku, touha po ztracené jednotě, hledáme toho odříznutého. Dnešní svět je neharmonický, Gája je naštvaná, lidi stále lezou do země -> pošle deště (dnes to řeší ekologové) Uranos je potřeba, musíme najít posvátnost, děje se tak v dialogu. Nedá se vyžít z extáze. Člověk dnes žije pro konzumaci. Dobro = hédoné - dnes je to slast - z jídla, sexu, moci. Platón - jestliže je hédoné největší dobro, je to slepá ulička. Hédoné prožíváme, když jsme předtím strádali (slast z jídla - musím mít předtím hlad). Když lidé žijí jenom pro slast, musí mít strast -> fítní se do propasti. Dnes už se dá slast vyrábět a dodávat lidem, virtuální realita - dokáže nasimulovat dokonalý sexuální prožitek - skafandr + televize - cítíme i doteky, není to pravda, ale nedá se to odlišit. Nebezpečí - slasti budou tak dokonalé, že nebudeme potřebovat druhého člověka.

Prožitky musí jít přes naši opravdovou duši. Tři způsoby prožití života (filosof Patočka) : 1) zakotvení - krásné přebývání, jsme děti, všichni nás mají rádi, rodiče jsou nejdůležitější na světě, je to nejkrásnější část života člověka. Ztrácíme ho v dospělosti. 2) práce a boj - překonáváme odpor Gáji, aby nám dala jídlo, teplo, oblečení, dům - je to život obstarávací, úprk, to co dělám teď není kvůli prožitku, ale proto, že mi to pomůže zítra. Otřes země - jistota země se ztratí - bouračka, nemoc, rakovina - nikdo z nás z toho není vyloučen, někomu se to stane -> otřes jistoty z Gáji, pak člověku spadnou šupiny z očí. Frontový zážitek - kluk stojí v zákopu v první svět. válce - franc.>> němcí, čeká na píšťalku - pak musí vylézt a jít proti nepříteli. Co probíhá v jeho hlavě? Asi to nepřezijí, nechce se mi do nikoho bodat, chci domů k mámě, proč to Bůh dovolí? -> Otřes hodnot, které tvoří základ života, dotkne se absolutna - to dává smysl i nesmyslu, i absurdní smrti. Umře ve strachu, nebaví ho to, zhroucení jistot, nemůže ani mluvit, je to nanic, jeho vědomí se dotkne absolutna. Když to přežije, změní se jeho hodnoty na celý život - to je 3) život v pravdě (o to jde Havlovi, ale nelze to říct Klausovi). Musíme mít odvahu otevřít 13. komnatu, bojíme se něco říct, aby se lidi nevyděsili = neautentický život. Jak poznáme neautentického člověka?

Vlastnosti: zvědavost - stále se bojí smrti, neví co to je, čeho se vlastně bojí, ale je to v něm, zážitek nicoty, ztráty, pocit nenaplněnosti. Smrt - je přítomná v podvědomí, musíme nicotu vyháňet - jak? - má pocit, že musí zvýšit svou pozornost, aby mu něco neušlo, proutí celý život, chce všechno vlastnit - vědění, majetek, je to egoista a nedá se s ním žít, lže sobě i druhým, ale neví o tom. Je jako motýl - přelétá z kytky na kytku, z žádné nic nemá. Je důležité vědět, že žádostivost nemá meze, takový člověk je chtivý, číhavý - při příchodu do místnosti se rozhlíží a hledí. Žvanění - vy se nedostanete ke slovu, nesmí nechat probublat tu nicotu, bojí se,

proto stále mluví, musíme umět i naslouchat - bytostně. Dvojznačnost - říká, že strom je červený, za chvíli zase zelený, mění názory, politické strany. Pro tohoto člověka je důležité uspokojovat žádostivost. Jela jsem sem vlakem, viděla jsem jaro a došlo mi, o co všechno přicházím, taková nádhra a já jsem stále v Praze. Co je krásy na světě - hory, vodopády, prales, Ganga, Čomolungma - nemůžeme to všechno vidět. Musíme se naučit být šťastní tady, nesmíme toho chtít moc. To je pak žádostivost, je to jako rakovina, je bezmezná a člověk na ní umírá. Bojíme se nicoty, marnosti. Je důležité uvědomit si, že jsme lidé koneční, nemůžeme všechno prožít, ale musíme prožívat TEDKOST. Prožitek je pomíjivý, důležité je najít si přes den chvíli sám pro sebe, nebo pro dialog s někým druhým. Největší potíže ve světě je v existování, i úspěšní a bohatí, pokud to neumí, žijí nešťastně. Muži co mají mnoho žen jsou stále na útěku, nenaplní se ta slast. Drogy = útěk z existování do jiných světů, my jim neumíme dát autentický život. Není to na lékařích, ale na společnosti. Život musí mít horizontalitu ale i vertikálnítu = posvátno - příroda, myšlení, hluboké prožitky - nedají se vyslovit. Prožitky - hudba, umění. Navozovaly se v mystériích, adept se zasvěcoval Deméter = bohyně klasu. Zrno se dá do země, vyrosté z něj klas, ale to zrno zemře. Celý náš život je zrození a smrt, smrt a život patří k sobě. Deméter - dcera Kóré = Hekaté = bohyně smrti, není možné utéct od smrti, musí se to přijmout. Kdo prožil smrt, může být spravedlivý, jinak rozhoduje tak, aby z toho měl prospěch. Každý vládce, který chce vládnout by neměl, měl by jen ten nejlepší, jen 6 měsíců, pak v něm vzniká hybris = chtivost. Nestačí to říct, musíme to prožít celým tělem. Na světě jde poze o autentický život - mít odvahu ho prožít. Teď můžeme říst naše problémy: Gábina - při dialogu - jeden má jen svou pravdu a druhý je přístupný? / Jestli ti na něm záleží tak vydrž, on se možná otevře. Elenchós = vyvrácení - falešné jistoty, jde to těžko, hlavně u mužů. Nesmíme na ně jít silou. Od židů - Jeruzalém pod nadvládou Číny, římský voják prochází Jeruzalémem a žid mu musí nést jeho zbroj jednu míli za město. Chci-li ho přinutit k elenchós, musím tu zbroj nést dvě míle za město. Po jedné míli je čára, kde měl žid jeho zbroj položit, ale on jde dál. Římský voják si říká - co si to dovoluje? nechce mě obrát? Ale mlčí = rozhraní. Jdou dál - on je snad blbej, proč mi to nese? Řekne mu to, žid neodpovídá. V hlavě vojáka - nerozumím tomu. Dojdou ke druhé míli, žid zbroj položí a řekne nashledanou, jde pryč. Voják neví, co má říkat, svítne mu v hlavě - asi je na tom světě někdo tak dobřej, že to dělá jen tak - vyvrátila se mu jistota, že všichni jsou vypočítaví - to je elenchós. / Vojta - mluvíte z vlastního příkladu?, když si myslím, že někdo nedělá něco dobře, jak mu to říct? / Tvrdě. / Slyšel jsem, že to lze jedině vlastním příkladem. / Elenchós = změna v přemýšlení, je to nádherné, patří to k opravdovému životu. Nějaký pán se snažil celý život umřít, šel do války, rozdal svůj majetek, zažil spoustu zoufalství a samoty, při umírání řekl - měl jsem krásný život. Tvrděárny do života patří - umřít prohrát, zestárnout, odejít z práce. Stanislav Gróf - psychiatr + kamarádi psychologové dělali výzkumy sebevrahů, kteří skákali z mostu. Každý stý to přežije - všichni měli stejné prožitky, už to neudělají, změna hodnot, barvy zářivější, zvuky čistší. I když se dost smějete, občas si zasmutnit patří k věci. / Vojta - není lepší způsob změny hodnot než skákání z mostu? / Dialog. Objevíme něco, pro co má cenu žít. Všechno probíhá moc rychle a závažně, např. vzdělání - mnohovědění = neautentický člověk. Stále do nás něco hustí, bez systému, porozumění, jednoty, lásky - je to promývání mozku. Kratochvíl - agresivní život v obrazech - vysílá je do našeho vědomí, když se neubráníme, rozplyneme se, nemáme své já. Jedeme tramvají, vidíme reklamy - volby, stále něco přichází do hlavy, tomu se musíme ubránit. Útěk do hor, do přírody, že máme rádi přírodu znamená, že nám chybí domov = teplo, laskavost. Domov = ojkos, ojkonomia = věda o domově, dnes je z ní ekonomie a ekologie. Proč děti chodí na disco? Stejně rytmy, pivo, algeny - proč? - útěk - stačí víc laskavosti. Když já jdu na přednášku a nerozdávám se, příště nepřijdou. / Lucka - není nutné se mít rád, abych se mohla rozdávat? / Samozřejmě, to, že jsem, je skutečný dar, být na světě, povídat si. Ale my neumíme žít život. Protože máme strach, angst = úzkost, zužuje všechno, přijde nemoc. Musíme si povinně dělat denně radost. Židé měli za úkol se radovat - například vyžebrať dvě sirky a měl z toho radost. Mají pravidlo - když máš večer starost, neřeš ji a běž spát. Vtip: starý Kohn jde spát a vidí pod dveřmi dopis, vytáhne ho. Dnes po dlouhé nemoci zemřela vaše žena. Zalepí ho, dá zpátky a říká si: Ty budeš tak smutnej, až se ráno probudíš. Po 50. začínáme žít svou smrt, musíme se srovnat s pomíjivostí. Když prožijeme hezký den, měli bychom za to poděkovat, život je těžší než VŠ. / Jsou při rozhodování důležité i rozum a city? / Mělo by to být v jednotě. Jsou dvě lásky - Erós = erotika, sex - Agapé = láska k něčemu, z čeho všechno pochází - bůh, absolutní duch, Brahma, vztah k tomu, co všechno stvořilo. Čistá duše je ta, která o sebe pečuje. Láska není jen Erós, krásná je věrnost sama sobě -> otevřít 13. komnatu, přijmout se takový, jaký jsem = tajemství života. Malou radost každý den, třeba jedno pivo když chceme. Já jsem tu pro druhé, a skrze druhé jsem i já, pak se v nich vidím jako v zrcadle. To, co vidíme kolem sebe jsme my sami. / Miloš - to je tak krásné povídání, bylo by to prima před spaním, chtěl jsem se na něco zeptat, ale už nevím na co. / Opravdový vztah - musí se říct všechno, i nevěra. Otevřít se sám, tím změníme toho druhého, v praxi to tak nejde, my se otevřeme a on se nám směje. Film o muži, který přeplul sám na lodičce Atlantik - pak řekl: když už viděl břeh, přesně věděl koho navštíví až se vrátí zpátky na Moravu - to je hrábnout si na dno, jako třeba ty lana včera. Maminky opečovávají děti a neumožňují jim spadnout na dno, nesmíme se starat ani málo ani moc. Už máte asi hlad, ne? A co zima? Máte otázky? Jsou lidi, kteří obdarují tím, že jsou, dávají člověku důvěru. Dvě rady - mít každý den radost, dialog. / Eva - lze pravdivý dialog, když ten druhý je naladěný jinak? / Je to běžné, dát mu čas, klidné prostředí, pak to přijde. Musíme začít od sebe. Co je v životě dobré se nedá vynutit, to přichází jako dar. Musíme jít do pokory, máme člověka, který je s námi, ale musíme mu nechat jeho svět a neznásilňovat ho a pak vytvoříme harmonii. O vztah se musí pečovat stále, zvyk je smrt. / Lucka - platí to i ve vztahu k dítěti? / Ano, je to důležité, v OSN je právo dítěte. Když se dítě ptá, neodbyť ho, je rovnocenné - dialog, úcta k duši dítěte je základem výchovy. Když dítě zlobí, klidně ho majznout, já to tak dělala u třech dětí. Někdy konzultace s dítětem není možná - že se spálí o sporák dítěti není možné vysvětlit. Psycholog tvrdí, že se má dítě nechat dělat co chce - není to správné. Být asertivní za každou cenu není dobré, dnešní manager musí být krásný, dobře oblečený, usměvavý - není to nutné, nedělejte si z asertivity hlavu.

Seminář - fenomén prohry - tělocvikáři jsou otřesní, neumí to. Šli jsme na Lysou horu, pohoda, pod vrcholem soutěživost, šli rychle, musí tam být první. Na schůzi musí mluvit, i když nemají o čem - v duši je silnější žádostivost. Neumět prohrát je blbost. Umět přijmout prohru - zkušenost. Musíme ale umět říct ne, taková asertivita je v pořádku. Prohru si vždycky nějak zdůvodním a pak to alastně nevypadá jako prohru - je to lež. Já za to nemůžu, to něco zvenku - 13. komnata. Takhle rostou tyrani. Dítě, které jsme nechávali být doma vždycky první, ve škole už ne -> trpí, maminka ho omlouvá, musí vždy vyhrát a být první, když mu někdo otevře 13. komnatu, nenávidí toho, kdo ji otevřel - tyran. Dřív se chodilo ke zpovědi, na vesnici dřív házeli černého kozla z kostela - všechny viny odejdou s kozlem. Dneska se nedělá nic, my nikoho nemáme. / Co třeba vypsat se z toho? / To je nejlepší, básníci se taky

vypisují, nebo vymalovat, vyzpívat, vybrnkat. / Vendy - mluvila jste o motýlku - předsedání, občas si nemůžu vybrat, odešla z ČVUT, asi by si měla vybrat, bojí se, že bude předsedat. / To není dobrý, bylo by to lepší probrat o samotě, najít se. V Delfách ve věštině - nápis - poznej sám sebe. Máme spoustu předsudků, přes ně nemůžeme do 13. komnaty. / Vojta - poznání - smysl života - povídám si sám se sebou, vyřeším to. / Kdykoliv cokoli řeším, problém /analytický fyzik/, narazím nakonec na smysl života -> zpět na začátek a nic nemám, tápu. / Každý hledá něco, co je na konci života - objev, postavit dům... Mladý muž a bílá velryba - muž mluví s převozníkem - nebylo smyslem tu velrybu zabít, ale to hledání. Cesta je smyslem života. Cestování není jednoduché, někdo nás vezme a hodí do vody, neumíme plavat - vím, že nic nevím. O každém kroku nutno přemýšlet v samotě, chvíli mě to upokojí, ale vyrostete to znova. Musím jít až na dno, odvaha. Mladí kluci rozbíjí výlohy, mají problém sami se sebou, otrava, chtějí autentický prožitek - nejjednodušší je rozbíjení, ničení. / Má smysl hledat smysl života? / Člověk nemůže být vševědoucí jako bůh, není nutné definovat smysl. Smysl života není věc, definice, rovnováha mezi jing a jang - taky se nedá definovat. Džbán - uvnitř je ten smysl - nic tam není. Smysl života = být na cestě. Václav Bělohradský - dnešní člověk je cikán, stále hledá, plno tuláků. / Nemáte dojem, že filosofové byli také tuláci? / Všichni byli na cestě = autentický život. / Je to dobře, že svět je plný tuláků? / Všichni přestali věřit v rozum - přestal platit. Objevy - nad nimi zůstává rozum stát - mikrosvět - David Boom - v mikrosvětě neplatí Newtonovy zákony -> tím se narušila víra v rozum, proto je dnešní svět bláznivý. Výtvarník - nechce vám nic říct, chce vás vyděsit, provokovat - zastav se, něco se děje, přestalo to fungovat. Knížík - typický - šokuje, mluví šíleně, chce zatřást lidmi, proto jsou lidi jako cikáni. Proto se obracejí k východním filosofiím. Podstata bytí je všude stejná, i pro různé věci. V tomhle světě je všechno jinak, naše oči vidí jen něco. Podle Hinduistů - svět je pokryt závojem, všichni jsou jedno velké moře energie, nám se to jen jeví jinak. My jsme zdánlivě od sebe, ale jsme propojeni energií.

Pozor na sekty: MUNISTI - vtělení Krista, má dokončit svatou rodinu, základní metoda - bombardování láskou, 3 denní semináře, dostanete partnera, který vás zaspává láskou, pak vám vyberou manžela, všechny dohromady vás oddají, po svatbě listují lidé ve slovníku, aby se vůbec domluvili.

DIANETIKA = SCIENTOLOGOVÉ - chytí, v metru žluté papírky - chceš si udělat Oxfordský test? - po testu - jste velice inteligentní, ale chybí vám ještě něco, my vám to dodáme. Podmaní si vás, jsou velice bohatí, mají najaté psychology - hrají si s těmi lidmi.

SATANISTÉ - jemnozrní - tvrdý rock, kříže, pěticipá hvězda

tvrdozrní - nebezpeční, izolování a neproniknutelní, v USA proti nim speciální oddíly policie, vytahují satana a ten dodá lidem sílu, vyvolává se ze země tím, že někoho zabije. Znásilňování nemluvnat, oběti musí cítit hroznou bolest, jinak satan nevyleze, člověk se musí chovat opačně než je psáno v desateru. Vstup mezi ně - provinění se krutým zločinem, proto je tak těžké se mezi ně dostat. Novotný - knížka - Přicházejí.

MORMONI - nejsou špatní, mladí kluci, z církve, vznikla v Americe, výchova - nesmírně morální, pracovití, obětaví. Dva roky misionář ve své zemi, chodí po bytech, navštěvují lidi, nabízejí dialog s Bohem, nesmí pít kafe, čaj jedině ovocný. Kdysi dávno Židé odvlékáni do otroctví do Babylónu, část se jich dostala do Ameriky, dvě poloviny, boj proti sobě, zlí skoro zabili dobré, zlím se změnila kůže nahnědo = indiáni.

Čas vypršel, každý si vezme svůj vlastní stůl.

Poděkování:

Tým a účastníci si dovoluují poděkovat těmto organizacím, které se nejvíce zasloužily o proběhnutí kursu

- Slovenská kancelář Open Society Fund
- konto Bariéry
- MŠMT ČR
- kancelář Štúdia Zážitku
- kancelář Prázdninové školy Lipnice

Vedoucí kursu si dovoluje ještě poděkovat týmu a účastníkům, kteří se zasloužili o výborné proběhnutí kursu

A co do budoucnosti?

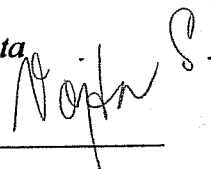
- Ve větší míře zprostředkovat účastníkům život postiženého
- Velkou pozornost věnovat výběru hostů do diskuse
- Jaké bude věkové omezení?
- Jaká bude hranice postižení a jaké bude spektrum?

Shodou okolností dopisuji závěrečnou zprávu v době, kdy již běží v plném proudu příprava '97. Vypadá to, že se kurs opět ve své podobě posune a bude tím dál naplňovat to, o co jsme usilovali v premiéře: využít staré zkušenosti, načerpat nové a v atmosféře společného tahu s účastníky za věc přispět malinkým dílem k naplňování naší ideje za „zdravější“ společnost.

22.3.97

za celý tým

Vojta

Peta s Gábinou a Vendy si pro nás něco připravili - rozdávají něco jako pamětní listy nebo diplomy či uznání.

Rosnička - uznání za statečnost při pádech z vozíku
Milošovi - titul průkopníka spodního prádla
Roman - za slovní zdrženlivost
Cascovi - naopak za slovní nezdřítenlivost
Gábina - dodavatel v oblasti ovoce a zeleniny
Evě - doktorát za prevenci úrazů a chorob
Marjánce - za nezdolnou aktivitu
Luce - za vizuální všudypřítomnost
Vojtovi - za občasnou duševní nepřítomnost
Pavle - za originální reklamní kampaň firmy Meyra
Nemovi - doktorát v oboru manipulace s davem
Erik - za taneční kreace
Ivě - doktorát v oboru kronikářství a stenografie
Hanzi - za šíření gentlemanské nálady
Julce - za práci a odvalu na vysokých lanech
Ivetě - řád zručné jehly, vyšívání
Pája - ničení dívčích srdcí a mužských těl

Jana - mistr v golfové akrobacii
Dana - navigátorství
Erica - za rychlokurs ve znakové řeči
Míro - nejkrásnější žabácký úsměv
Evka - za neodbytnou zvědavost
Máje - za prokázanou rychlopaměť
Svělla - doktorát v oboru HE HE a dál
Jitka - za roli milionářské dcerky
Katce - za nejlepší Zulukařii obranu
Iveta - nejlepší Zulukařii útočník
Vlasta - neočekávaná ztřeštěnost
Kubě - bojové malování obličejů
Jan - nejdůležitější slepý saidkárista
Šárka - kaskadérství
Peta - skupinové i párové muckání
Casco - chtěl bych jménem všech poděkovat Petě, Gábině a Vendy.

Sejdeme se u oběda, do 12.30 hotova, sbaleno, dát ven + pomoc při úklidu. Na terase se hromadí věci týmu, druhá hromada - ztráty a nálezy. Poděkování účastníkům - tvořili jsme kurs všichni, nejen tým, díky za bezva partu. Díky týmu, že ta s námi vydržel. Gábina udělá společné foto.

Štúdio zážitku a Prázdninová škola Lipnice - S e m i n a r i u m -Adresář

Účastníci

1. Bazárová Drahoslava, 067 24 Lukačovce
2. Demovičová Iveta, Bratislavská 70, 902 01 Pezinok, přes Casca
3. RNDr. Ing. Miroslav Ondřejíčka, CSc. , Nábř. mládeže 49, 949 01 Nitra, (087) 315 31
4. Lorinčík Erik, Komenského 24, 948 01 Lučenec, (0863) 29165, 99217 přes víkend
5. Mičková Katarína, 913 31, Skalka nad Váhom 3/15, (0831) 5842 77
6. Demovič Casco Robert, Holubyho 10, 902 01 Pezinok, (0704) 412695
7. Komanická Daniela, 076 12 Brezina 191, (0948) 91213
8. Mlynár Ján, Štúrova 11, 937 01 Želiezovce, (07) 835 182
9. Krigovská Júlia, Hlavné nam. 80, 060 01 Kežmarok, (0968) 4176
10. Prieložná Iveta, Eisnerova 15, 841 07 Bratislava, (07) 770 159
11. Gegušová Vlasta, Štefánikova 721, 905 01 Senica, (0802) 4080
12. Janošťáková Maria, Wolkrova 15, 851 01 Bratislava, (07) 843450
13. Mišovičová Erika, Spartakovska 4, 917 00 Trnava
14. Kopcová Gabriela, Clementisova 1977, 955 01 Topolčany, (0815) 324285
15. Synovcová Iva, Otradovice 7, 294 75 Sojovice, (0202) 821216
16. Hoffmanová Jana, Družstevní 513, 277 46 Veltrusy, (0205) 24013
17. Sláviková Jitka, Blatnická 3, 628 00 Brno, (05) 44230872
18. Brázdová Vendula, Řepová 488, 196 00 Praha 9, (02) 6897524
19. Všetulová Pavla, Svazarmovská 1692, 756 61 Rožnov p. Radhoštěm, (0651) 54148
20. Schwagerová Gábina, Lovosická 42, 190 00 Pha 9 (přechodné), Husova 744, 357 35 Chodov u Karlových Var (0168) 675781
21. Jiroušková Petra, Na vyhlídce 510, 742 42 Nový Jičín, (0656) 200036
22. Holasová Šárka, kpt. Stránského 995, 198 00 Pha 9, (02) 81911736
23. Haasová Rosnička Pavla, Vodní 4210, 760 01 Zlín
24. Bartošek Petr, Sokolská 638, 757 01 Valašské Meziříčí, (0651) 612344, 612003 (zam)
25. Lachnit Miloš, Okružní 330, 789 71 Leština, (0648) 214336
26. Zemánek Roman, Jižní 27, 695 01 Hodonín, 0628 256/23 (domů)
27. Martínek Pája Pavel, Slévačská 902/16, 198 00 Pha 9, (02) 869 579 (rodiče) email: xpmartinek@ftvs.cuni.cz,

Tým:

Vojta Svoboda, Břehová 7, 115 19 Praha 1, (02) 231 52 12, email: svoboda@br.fjfi.cvut.cz

Lucka Vondráková, Dr. Martinka 3, 704 00 Ostrava Hrabůvka, (069) 345 442

Světla Horáková, Poznaňská 453, 181 00 Praha 8, (02) 854 3349

Evka Reitmayerová, Žlutická 5, 323 29 Plzeň (019) 527085

Kuba Jakubíčková, Košická 16, 101 00 Praha 10, (048) 421362 (domů do Liberce)

Dalibor Nemo Naar, kancelář PŠL

Hanzi Mareček, Brnianska 43, 811 04 Bratislava, (07) 372 533

Hosté:

- Franta Fux, Veselí na Moravě, Chaloupky 578 - práce všeho druhu, poradce pro bezbariérovost, (0631) 322073

- Martin Bugner, iniciativa rodičů za plnou integraci, P.O.Box 109, 269 01 Rakovník, 0313 3528

- Zdena Pospíšilová, sdružení SPOLU Olomouc, Javoříčská 4, 772 00 Olomouc

- Olga Muchacha Petrová, Volyňská 10, 100 00 Pha 10

- Tomáš Janeček, Družstevní 139, 530 09 Pardubice

- Zdravotní sestřička Eva Gálfyová a Mariana, Beňadická 3, 851 06 Bratislava

- Tamara Greksáková, Topolova 16, 811 04 Bratislava

- Eva Šeráková Čarodějka, Lesnická 55, 397 17 Písek, (0362) 271 267

- paní Hogenová

Kanceláře: Prázdninová škola Lipnice, Senovážné nám. 24, Praha 1, (02) 24 102 - 552, 384

Štúdio zážitku Bratislava, Topoľova 16, 811 04 Bratislava, (07) 372 655

Pomůcky:

integrační curriculum: Open Society Fund, Staroměstské nám. 22, Dana Hradcová

Videokazeta: Michaela Valentová, 02-24215362 (poslat videokazetu..Jako z jiného světa .. Ufoni)